

ku mającym, pozostałym po Adamie Wojciekim, powieszonym przez buntowników z powodu podejrzenia go o stosunki z naszymi wojskami, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

99) Wdowie Elżbiecie *Nowak*, lat 42, synom: Michałowi, lat 5, i Wincentemu lat 2, oraz córkom: Józefie, lat 13, i Ludwice, lat 8 wieku mającym, pozostałym po Tomaszu Nowaku, powieszonym przez powstańców przybyłych do wsi Klemencice, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

100) Wdowie Agnieszce *Kubara*, lat 42, synom: Andrzejowi, lat 13, i Piotrowi, lat 4 wieku mającym, pozostałym po Macieju Kubarze, który za wskazanie bandy buntowników, lecz niewiadomo komu mianowicie, został powieszony przez dowódcę bandy Bończę w wsi Siedluku, na początku maja 1863 r., — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

101) Wdowie Marji *Musiał*, lat 24, synowi Wincentemu, lat 6, i córce Katarzynie, rok 1 wieku mającym, pozostałym po Antonim Musiałe, który z nieznanych powodów powieszony został przez buntowników w lesie pod wsią Słupią, 6 marca 1864 r., — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

102) Wdowie Franciszce *Koziel*, lat 36, synom: Antoniemu, lat 11, i Mateuszowi, 1½ roku, oraz córkom: Jadwidze, lat 9, i Ewie, lat 7 wieku mającym, pozostałym po Józefie Koziel, rozstrzelanym przez buntowników 12 (24) kwietnia 1863 r. pod wsią Barycze, koło domu Cegieli, za ujęcie dwóch buntowników, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

103) Wdowie Marjannie *Szyszkowicz*, lat 32, i synowi Józefowi, lat 14 wieku mającym, pozostałym po Walentym Szyszkowiczu, który za przywiązanie do rządu, powieszony został przez buntowników 8 stycznia 1864 r., w lesie koło wsi Oleszno, — wyznacza się sto rs. rocznie.

104) Wdowie Katarzynie *Kaluza*, lat 30, synowi Janowi, 1½ roku, i córce Marjannie, lat 6 wieku mającym, pozostałym po Janie Kaluży, który za wskazanie generał-majorowi Czengieri miejsca pobytu buntowników, powieszony został w lasach cisowskich, — wyznacza się sto pięćdziesiąt rs. rocznie.

105) Wdowie Marjannie *Kobryni*, lat 46, synom: Franciszkowi, lat 17, Józefowi, lat 9, Karolowi, lat 6, Agatowi, lat 2, oraz córce Marjannie, lat 13 wieku mającym, pozostałym po Wincentym Kobryniu, który podczas utarczki we wsi Ociesinku, zmarł od rany otrzymanej w nogę, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

106) Wdowie Marjannie *Sokol*, lat 40, córkom: Karolinie, lat 14, Franciszce, lat 12, Rozalji, lat 7, i Zochimie, lat 4 wieku mającym, pozostałym po Jakóbie Sokole, powieszonym w 1864 r. w okolicach wsi Widenki, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

207) Wdowie Katarzynie *Gardion*, lat 25, i córce jej lat 3 wieku mającym, pozostałym po Rafale Gardjonie, powieszonym we wsi Nieskurzowie, — wyznacza się sto rs. rocznie.

108) Wdowie Wiktorji *Gajewskiej*, lat 25, synom: Tomaszowi, lat 9, i Franciszkowi, lat 5, oraz córce Marji, lat 2 wieku mającym, pozostałym po Janie Gajewskim, powieszonym na początku 1864 r., — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

109) Wdowie Petroneli *Kac*, lat 51, pozostałej po Janie Kac, który za to, że nie chciał służyć buntownikom za przewodnika, został powieszony koło wsi Cecerulki, w kwietniu 1863 r., — wyznacza się pięćdziesiąt rs. rocznie.

110) Wdowie Wiktorji *Leonard*, lat 21, i córce Marjannie, rok 1 wieku mającym, pozostałym po Ignacym Leonardzie, powieszonym koło m. Ciepiewa w 1863 r., — wyznacza się sto rs. rocznie.

111) Wdowie Józefie *Markowicz*, lat 38, synom: Antoniemu, lat 17, i Janowi, lat 15, oraz córkom: Józefie, lat 8, i Franciszce, lat 4 wieku mającym, pozostałym po Franciszku Markowiczu, powieszonym 30 stycznia 1864 r. na skutek sprzeczki osobistej z Franciszkiem Stankiewiczem, który następnie zaciągnął się do bandy, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

112) Wdowie Ludwice *Pater*, lat 36, synowi Stanisławowi, lat 17, i córkom: Katarzynie, lat 12, Joannie, lat 8, Marjannie, lat 3, i Tekli, rok 1 wieku mającym, pozostałym po Franciszku Paterze, który będąc przewodnikiem, został powieszony 29 stycznia 1864 r. z powodu podejrzenia, że chciał naprowadzić bandę na wojska, — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

113) Wdowie Ryfcej-Ruchli (2 imion) *Reinceisk*, lat 33, synom: Chaimowi, lat 7, Szmulowi, lat 4, i Majerowi, miesiąc 9, oraz córce Noszy, pozostałym po Władurze Reinceisku, zabitym przez powstańców przy napadzie na m. Opatów, 9 lutego 1864 r., — wyznacza się dwieście rs. rocznie.

114) Wdowie Merli Hofbaum, lat 44, synom: Jankielowi, lat 5, Szlamie, lat 9, Szolowi, lat 3, i Chackelowi, rok 1, oraz córkom: Malce, lat 12, Ryfcej, lat 8, i Sławie, lat 6 wieku mającym, pozostałym po Wulfie Hofbaumie, wziętym z domu przez buntowników z 3 na 4 marca 1864 r. i powieszonym w lesie mieżakowskim, wyznacza się dwieście rs. rocznie. (d. c. n.)

Dyrekcja Ubezpieczeń. — Zawiadamia, że Główna Kasa Oszczędności z kantorem pomocniczym w gmachu szkolnym za kościołem Ś-go Aleksandra przy Alei Belwederskiej pomieszczonej, w tygodniu upłynionym do dnia 18 (30) kwietnia roku bież., włącznie wydała książeczek nowych 68, na które tudzież na dawniejsze w 271 wnioskach złożono rs. 6,838 kop. 50. Na żądanie zaś 169 uczestników (prócz procentu rsr. 48 k. 95½ należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów) wypłaciła rs. 9,184 kop. 2½ i umorzyła książeczek 48. Przeważa uczestników 15,898, posiada kapitał rs. 544,664 kop. 17.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa d. 21 Kwietnia (3 Maja).

W obecnym braku wiadomości politycznych, zwraca uwagę artykuł z *Gen. Corr.*, organu wiedeńskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Artykuł ten zajmuje się kwestją portu w Kiel, i oświadcza, że dopóty, dopóki tymczasowe przebywanie okrętów wojennych pruskich będzie mogło być uważane jako wypływające z prawa okupacji wspólnie mającego się wykonywać, rząd austriacki chętnie się przychyli do spełnienia życzeń Prus w takich granicach. Rzecz się ma zupełnie inaczej podług *Gen. Corr.*, jeżeli chodzi o rozszerzenie do stałych zakładów morskich w porcie Kiel. Rząd austriacki może jedynie odeprzeć po-

dobne rozszerzenie, a jeżeli okazał Prusom możliwość pewnych ustępstw w tym względzie, zgodnych z prawem związkowym Niemiec, w razie gdyby kwestja dziedzictwa rozstrzygnięta była stosownie do prawa związkowego, to spodziewane dopiero w przyszłości te ustępstwa w niczem nie upoważniają Prus do wprowadzania ich w tej chwili w wykonanie. *Gen. Corr.* daje do zrozumienia, że jedynym środkiem dla Prus urzeczywistnienia tych życzeń, jest nie sprzeciwianie się dalej ostatecznemu zainstalowaniu władzy politycznej w księstwach. „Istotnie bowiem,” dodaje wspomniane pismo, „podług oświadczeń wszystkich stron interesowanych, a przede wszystkim samej Austrii, przy niezawisłym uregulowaniu kraju, wszelkie słuszne roszczenia Prus, zgodne ze związkowym położeniem Niemiec, będzie bardzo chętnie wzięte pod rozwagę, w sposób odpowiedni ofiarom jakie wspólnie z Austrią poniosły, nowemu zadaniu Niemiec i położeniu geograficznemu wielkiego państwa związkowego w północnych Niemczech.” Artykuł ten, zdradzający istniejące pomiędzy Wiedniem i Berlinem rozdzielenie zdań w sprawie portu Kiel, niezawodnie wielkie wywrze wrażenie w tej ostatniej stolicy i wywoła surową odpowiedź. Korespondencja z Wiednia do *Ind. Bel.* nie wątpi, że oba te mocarstwa doskonale rozumieją w jaki sposób należy im utrzymać swe sprawy współposiadania, każde po swojemu: Prusy żądając udziału materialnego, Austrija zaś moralnego.

Wiadomości z Francji są prawie nic nie znaczące. *La Fr.* donosi, że nieobecność cesarza przeciągnie się od 30 do 35 dni. Cesarz Napoleon przybył do Marsylii 20-go po południu, i przejeżdżał się bez orszaku powozem po ulicach, przystrojonych w chorągwie. Telegraf donosi, że ludność z zapalem go przyjmowała. Cesarz miał nazajutrz z rana dalej wyjechać. Wbrew temu cośmy wczoraj podali według depeszy telegraficznej, dzienniki dobrze zawiadomione, jak *La Patr.*, *La Fr.*, *Le Nord*, i *Ind. bel.*, donoszą dziś, że dwaj monarchowie nie widzieli się z sobą; Cesarsko-ruska Rodzina bowiem, nie zatrzymywała się wcale w Ljonie. Wciąż występują różne domysły o następstwach podróży cesarza francuzów do Algerji. Zapewniają, że w razie gdyby badania cesarza przekonały go stanowczo o potrzebie zaprowadzenia w Algerji systemu wyłącznie wojskowego, jak tego żąda marszałek Mac-Mahon, wówczas generał Fleury mógłby zostać gubernatorem jeneralnym, i znalazł by wtedy sposobność zyskania buławy marszałkowskiej

KARTACZ.
I w uszko się tam słówko miłosne dopowie...
BYSTRZYCA.
A z uszka do buziaczka to już bardzo blisko...
(Morski niecierpliwie się ukrywa czoło w dłonie).
GUCIO (z uśmiechem).
Panowie... weszliście już na drogę tak ślizką,
Ze ja... ja... co tak łatwo się nie zarumienię,
Oczy już spuścić muszę...
(Ogólny śmiech).
KIKI GŁOSÓW.
Ha! ha!...
PIEKIEŁKO (do Gućia).
To sumienie,
Sumienie bratku dręczy—znam to doskonale,
Boć kiedyś byłem młodym.
FRYGA (z udaną dobrocią).
Ależ jenerale,
Myślę że przypuszczacie też znowu za wiele,
Widuję ją tak zawsze nabożnie... w kościele...
PIEKIEŁKO.
To tam rzecz jest odrębna—styczności z tem nie ma.
GRZMILAS (do Kartacza).
Nie jedna z tych bigotek, z djablem w kącie trzyma.
PIERWSZA Z DAM.
A jeszcze tu w Paryżu... gdzie takie zepsucie...
Nie zawsze można ufać pozornej pokucie.
FRYGA (jak wyżej).
Lecz za nią prawie ręczyć bym się odważyła,
Choć figurkę ma ładną, choć w obejściu miła,

Choć ma uśmiech figlarny i ogień w źrenicy,
Choć ją często spotykam samą na ulicy,
I widzę że mi jakoś wtedy niezbyt rada,
Choć trochę kokieteryj w ubraniu dokłada,
I może nad stan ojca, stroi się potroszę,
Jednak—z tych pozoreczków nie jeszcze nie wnoszę...
(skromnie).
Bo już to, wina mego serca i sumienia,
Że nie lubię na drugich rzucić podejrzenia.
WŚCIBSKI (dotąd zajęty żywą rozmową z Baronem).
Słyszę że się rozmowa ciągle w kółko kręci,
A jeszcze dotąd nie wiem, co się w gruncie święci.
PREZES.
Ot ci państwo mi wzięli na fundusz Gustawa...
PREZESOWA.
On Bogu duszę winien...
BARON (z uśmiechem).
Aa... na to zakrawa.
PIEKIEŁKO.
Znana nam jego enota...
WYŻERKIEWICZ.
Znana... znana...
GRZMILAS.
Znana.
GUCIO.
No patrzcież, jeszcze ze mnie zrobią *Donzuana*.
WŚCIBSKI.
Lecz cóż zbroił takiego?

FRYGA.
Ależ nie na świecie...
Jechał razem z panienką cały dzień w karecie...
Notabem po składkę!—i ot grzeszek cały,
Lecz że mu losy piękną kwestareczkę dały,
To więc, u tych okrutnych, bez litości ludzi,
Rodzi zazdrość i wszystkie podejrzenia budzi.
BARON (do Gućia).
Któż to był towarzyszką szanownego pana?
GUCIO.
To Celinka Starzecka...
WŚCIBSKI.
Aa... trochę mi znana...
Ładny kasek...
BARON.
Że ładna, to już ani słowa.
WŚCIBSKI.
Lecz ze *stary, facetus*, zapalona głowa
W kierunku wprost przeciwnym naszemu ruchowi,
Pozwolił jej kwestować...
BARON.
Jeszcze razem z panem,
On, co jak słyszę ma być strasznym purytanem...
WŚCIBSKI.
Nie pojmuje...
MORSKI (zrywając się z krzesła, podchodzi).
Lecz jest ktoś, co reszty dopowie.
WŚCIBSKI (do Morskiego, usuwając się).
Przepraszam, nie do pana wracałem me słowa...

w jednej z tych nieuniknionych walk z niepodległymi pokoleniami. Marszałek Mac-Mahon objąłby w takim razie, albo dowództwo miasta Paryża, albo też ministerstwo wojny.

Podług telegramu z Turynu, *Italia* z 30-go zapewnia, że układy prowadzone z Rzymem, tyżące się jedynie spraw duchownych, do żadnego nie doprowadziły skutku. Dziennik ten oświadcza, że wiadomość jakoby rząd włoski zgodził się na przywrócenie biskupów wysłanych i zwolnił ich od przysięgi politycznej, jest mylna. Tenże dziennik zapewnia, że świeżo wydany okólnik ministra spraw zagranicznych, nie uwiadamia wcale iż król włoski stanowczo ma osiąść we Florencji od 29-go kwietnia, lecz że ma na celu podanie do wiadomości agentów dyplomatycznych przebywających zagranicą, że ministerstwo spraw zagranicznych będzie przeniesione do Florencji 15-go maja.

Zatrważające nowiny o zdrowiu króla belgijskiego, nie sprawdziły się. Telegraf z Brukselli z 1-go b. m. donosi, że król poprzedzającego dnia znajdował się na nabożeństwie w kaplicy Laeken, i że nie będą już ogłaszane nadal buletyny o jego zdrowiu.

Obecnie umysły nadewszystko zajęte są obrotom, jaki wezmą sprawy amerykańskie. Depesza zakomunikowana wszystkim dziennikom angielskim podaje treść dwóch mów nowego prezydenta. W mowie instalacyjnej rzekł on, że co do postawy jego względem buntu, przeszłość jego powinna być rękojmią przyszłości, że rząd musi zwyciężyć, i że zasady wolnego rządu stale będą położone. Johnson także miał mowę w odpowiedzi na adres mieszkańców stanu Illinois. Oświadczył w niej, że rząd nie zawsze będzie cierpliwie znosił swoich nieprzyjaciół; rząd jest silny, nie tylko dla opieki, lecz i dla kary. Wszyscy powinni być przekonani, że zdrada jest zbrodnią, i że zdrajcy powinni być ukarani. Litość dla jednostek staje się okrucieństwem dla kraju. „Wypadki, w miarę rozwijania „się,” rzekł „znajdą zawsze we mnie gotowość „do spełnienia mego obowiązku. Kiedy będę miał „uczynić jakie oświadczenie lub ogłosić jaką o- „dezwę, będę czekał na to, aby mogły być na- „pisane w sposób taki, iżby kaźden ustęp z oso- „bna objaśniał położenie rzeczy.” Za schwytanie zabójcy Lincolna, wyznaczono 30,000 dolarów nagrody. Zwłoki byłego prezydenta, pochowane będą w stanie Illinois, i wystawione we wszystkich główniejszych miastach przez jakie będą przeprowadzane. W Baltimore, w Richmond i w Washingtonie, odbyły się liczne aresztowania. Podług korespondencji do *N. Preus. Z.*, zabójca Sewarda ma się znajdować w liczbie osób aresztowanych.

Depesza z Liverpoolu zapewnia, że podług wiadomości otrzymanych z Peru, rewolucja z każdym dniem zyskuje na przewadze w prowincjach południowych. W czterech okręgach Arequipa, Moquega, Pisco i Cuzeo, wszystkie miasta oświadczyły się za zmianą rządu. Jenerał Bustamente mianowany został dowódcą sił rewolucyjnych. W Lima tem większa panowała niespokojność, iż przypuszczano, że rewolucja ma nawet stronników w łonie rządu. Zapewniają zresztą, że ruch ten powstał i rozszerzył się bez walki i bez rozlewu krwi.

* **NAJJAŚNIEJSZY PAN** Najwyżej rozkazać raczył: Z powodu zgonu J. C. W. Cesarzewicza Następcy tronu, nastąpnego w Nicei d. 12-go kwietnia r. b. o godzinie 12-jej min. 50 po północy, — przywdziać przy Dworze żałobę dla pierwszych pięciu klas, poczynając od dnia 12-go kwietnia, na trzy miesiące. — Kawalerowie w mundurach, nosić mają przez pierwszy miesiąc żałobę grubą, a następnie zwyczajną. Damy zaś według następującego podziału: w pierwszym miesiącu nosić mają suknie z czarnej krepy i na głowie ubranie czarne, — w drugim miesiącu nosić suknie czarne jedwabne, — w trzecim nakoniec suknie czarne jedwabne z kolorowemi wstążkami.

* *La Patr. Nicea, 28 kwietnia.* Złożenie do trumny zwłok Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewicza Następcy Tronu Ruskiego, miało miejsce o godzinie trzeciej po południu, w kaplicy ruskiej, u wejścia do której stały szeregami władze i urzędnicy. Sam Najjaśniejszy Cesarz, przy pomocy członków Rodziny Cesarzowskiej, zdjął zwłoki dostojnego zmarłego z katafalku i złożył je do trumny, którą przeniesiono na karawan. Książę Murat, który przybył tu dla reprezentowania cesarza francuzów przy tej ceremonji, jechał konno tuż za książętami, którzy postępowali za Najjaśniejszym Cesarzem Aleksandrem. Margrabia badenski, poseł saski w Paryżu baron Seebach i jeden z adjutantów króla wirttembergskiego, którzy przybyli do Nicei, znajdowali się także w tej samej grupie. Książę Murat miał na sobie mundur podpułkownika od gidów. Najjaśniejszy Cesarz Aleksander i Jego Synowie jechali konno; Jego Cesarska Mość miał na sobie mundur jeneralski i kask z piórami. Orszak żałobny przechodził wśród podwójnych szeregów publiczności, która stała pełna uszanowania, z odkrytą głową. Eksportacja ta wywarła wielkie wrażenie. Wzruszenie było głębokie i powszechne, gdy ujrano zbliżający się powóz, w którym jechała Najjaśniejsza Cesarzowa, w grubej żałobie. Przestrzeń przez którą przechodził orszak żałobny, z kościoła do Villefranche, wynosi 6 do 7 kilometrów; lecz po wyjściu z miasta, na początku drogi wiodącej do Villefranche, władze i urzędnicy cywilni wrócili napowrót. Odtąd do Villefranche, ceremonia przybrała charakter militarny, i deflowanie tego ogromnego orszaku, wśród promieniającego słońca, po tej drodze idącej wzdłuż morza w wysokości 40 do 50 metrów, miało w sobie coś wspaniałego. Na drodze do Villefranche cisnęły się tłumy nie mniejsze od tych, jakie widziano

na ulicach i bulwarach Nicei. Statki ruskie i francuzkie, stojące w ogromnej i wspaniałej zatoce Villefranche, były przystrojone we flagi, górne zaś maszty były nachylone, na znak żałoby. Działa dawały salwy w pewnych przerwach, od chwili, w której orszak żałobny wszedł na drogę wiodącą do Villefranche. Przeniesienie zwłok na pokład fregaty ruskiej dokonane zostało podług ceremonjału, jaki był dotąd zachowywany. Złożono trumnę w jednej szalupie, pod strażą duchowieństwa. Do innej szalupy wsiedli Ich Cesarskie Moście, członkowie Rodziny Cesarzowskiej i osoby z orszaku Najjaśniejszego Cesarza. Zwłoki w Bogu spoczywającego Wielkiego Księcia Cesarzewicza umieszczone zostały w kaplicy urządzonej pod pokładem baterji statku *Aleksandr Newskij*; po nabożeństwie żałobnym, na którym znajdowali się wyłącznie tylko Najjaśniejsi Państwo i Ich Rodzina, Najdostojniejsze Osoby wróciły na ląd i udały się napowrót do Nicei w powozach, bez żadnej eskorty i bez orszaku. Dwadzieścia pięć salw z dział, w przerwach co minuta, zaczęto dawać w chwili zbliżania się orszaku żałobnego do Villefranche. Taką liczbą salw zawiadomiła o wyjściu orszaku żałobnego z kościoła. Wszystko będzie jutro skończone; eskadra ruska odpłynie na morze, eskortowana przez statki francuzkie, znajdujące się w Villefranche, i jutro także, o godzinie siódmej wieczorem, Rodzina Cesarzowska opuści Niceę, z której Najjaśniejszy Cesarz, pomimo wielkiego nieszcześcia, jakie go dotknęło, wynosi dobrą pamiątkę. Dziś z rana Jego Cesarska Mość oświadczył prefektowi, merowi i władzom wojskowym, wezwanym do rezydencji Cesarzowskiej, swą głęboką wdzięczność za oznaki sympatji i uszanowania, któremi otaczano tu Jego Rodzinę.

* W dniu 1-ym b. m., przy rozpoczęciu majowego nabożeństwa, w kościele kks. Reformatorów wotywę celebrował ks. Prokop Lipiński, eksprowincjał zgromadzenia, kazanie miał ks. Wojciech Jackowski, reformat, obznajamiając słuchaczy z celami nabożeństwa majowego, i jego zbawczemi dla duszy skutkami. W czasie wotywy, amatorowie i amatorki odśpiewali na chórze przy towarzyszeniu organu wielką mszę Roberta Fürer (C. major), na gradual modlitwę solo Betensa, a na offertorium duet „intonde voci” Stanisława Moniuszki. W kaplicy szpitala św. Ducha, dokąd i okoliczni mieszkańcy mają wstęp dozwolony, nabożeństwo majowe regularnie z rana i po południu o godzinie 5-jej przez miejscowego kapelana, ks. Grzegorza Grabowskiego, augustjanina jest odprawiane, na które rekonwalescenci skwapliwie się zbierają, co również ma miejsce i po innych szpitalach. We wszystkich prawie kościołach gorliwi czciciele Marji, składają częste dary na przyozdobienie ołtarza i światło, dla kościoła zaś reformackiego jedna z pobożnych dam ofiarowała kosztowne materialne franki srebrnemi galonami oszyte, tając swe imię nawet przed klasztorem, daleka od chęci światowego rozgłosu.

* *Rus. Inw.* Zagraniczne dzienniki często podają pogłoski, że niby przygotowują się jakaś przemiana w teraźniejszym systemie zarządu królestwa polskiego i północno-zachodniego kraju. Jeszcze niedawno *Wanderer* zapewniał, że wypracowany jest szczególny plan zamierzonego sposobu działań w tych prowincjach, w celu utorowania drogi do pojednania naszego z polakami, osłabienia dyktatury i przywrócenia takiego porządku rzeczy, jaki cudzoziemscy nasi

BARON (usuając się z wolna).
Ani ja...
MORSKI (do obydwoh).
Ani ja też...
PREZES (w rozpaczy, podbiegając ku nim).
(n. s.). Ot historia nowa...
MORSKI (do Wscibskiego).
Wolno słuchać co powiem, albo zatkać uszy.
(zwraca się do obecnych mężczyzn).
Milczałem na to wszystko... robiąc gwałt mej duszy,
Bo ciężko było słuchać, gdy tu jak na młynie
Mielono potwarz, kradnąc cześć młodej dziewczynie.
(patrzając na Frygę).
Jeśli krok ten zrobiła, to w prostocie serca,
(z naciskiem).
Lub z przewrotnej namowy. Gzieszy więc oszczerca
Co tak śmie na sierotę, ciskać podejrzenia.
Zresztą, wyświetlić prawdę, każe głos sumienia —
GUSTAW (zmieszany).
(n. s.) Tam... do djabła!...
MORSKI.
(mierząc surowym wzrokiem, Frygę błędącą).
Dojdę więc prawdy o tej kweście,
O której nawet ojciec mógł niewiedzieć wreszcie...
Lecz biada!... jeśli niczna kryje się intryga!...
(odchodzi z wolna ku drzwiom).

Ah!...
FRYGA (mdleje).
MEZCZYZNI.
Co to?...
PIERWSZA Z DAM.
Mdleje!...
PREZES (biegnąc ku niej).
Mdleje?...
WSCIBSKI (biegnąc także).
Kto kto?...
PREZESOWA (ratując Frygę).
Panna Fryga!
(Wszyscy zbiegają się koło niej, trzeźwiąc, chłodząc chustkami etc.).

SCENA IX.

CIZ, STARZECKI, CELINA i ZBIGNIEW (niepostrzeżeni wśród ogólnego zamieszania, spotykając się we drzwiach z wychodzącym Morskim).
STARZECKI (do Morskiego we drzwiach).
Co to?
MORSKI (porywając ich z sobą napowrót).
Chodźcie... ach chodźcie!...

(do Zbigniewa).
Wydźmy pokryjomu...
ZBIGNIEW (wskazując na Annę).
Słoweczko...
MORSKI.
Wkrótce sama będzie w waszym domu.
(Wypycha ich prawie gwałtem i razem odchodzą niepostrzeżeni).

SCENA X.

PREZES, PREZESOWA, FRYGA, DWIE DAMY, BARON, WSCIBSKI, GUCIO, PIEKIELKO, WYŻERKIEWICZ, KARTACZ, GRZMILAS, BYSTRZYCA i ANNA.
(zamieszanie koło Frygi trwa ciągle).
ANNA (wybiegając na przód sceny).
(do siebie).
To on!... więc nie zawiodło mnie przecucie moje!...
Lecz... po tem co dziś zaszło, o jakież się boje,
By on biorąc w opiekę, los siostry jedynej,
Sam nie uległ nieszczęściu w obronie Celiny!
Boże pociesz mnie biedna!...
(odchodzi w drzwi boczne na lewo widzów).
(d. c. n.)

